

Mai Kivelä vas

Kirjallinen kysymys hoidon tarjoamisesta Gazassa haavoittuneille siviileille

Eduskunnan puhemiehelle

Israelin sotatoimet Gazassa ovat johtaneet koko ajan pahenevaan humanitaariseen kriisiin ja terveydenhuoltojärjestelmän romahtamiseen. Israel on tuhonnut suurimman osan Gazan sairaaloista ja estänyt pitkäaikaisesti lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden pääsyn alueelle. Gazan sodassa on kuollut arviolta 1 400 terveydenhuollon ammattilaista. YK:n tutkimuskomission mukaan Israelin joukot ovat tarkoituksellisesti tappaneet, haavoittaneet, pidättäneet, pahoinpidelleet ja kiduttaneet terveydenhuollon työntekijöitä sekä hyökänneet ambulansseja vastaan. Tutkimuskomissio pitää Israelin toimia sotarikoksina ja rikoksina ihmisyyttä vastaan.

Huhtikuussa 2024 WHO pyysi EU:n pelastuspalvelumekanismin tukea palestiinalaisten potilaiden lääketieteelliseen evakuointiin Gazasta Eurooppaan. Tähän mennessä yhteensä 223 potilasta on evakuoitu 11 jäsenvaltioon: Belgiaan, Saksaan, Kreikkaan, Ranskaan, Espanjaan, Irlantiin, Italiaan, Luxemburgiin, Maltalle, Romaniaan ja Slovakiaan. Lisäksi Norja, Albania ja Turkki evakuoivat potilaita saman mekanismin kautta. Suomi ei ole kuitenkaan kantanut omaa vastuutaan katastrofaalisesta tilanteesta.

WHO:n lisäksi myös EU-komissio ja palestiinalaishallinto ovat vedonneet Suomea ottamaan vastaan vaikeasti haavoittuneita potilaita Gazasta. Komission toukokuussa 2024 lähettämän avunpyyntökirjeen mukaan maailman terveysjärjestö WHO on arvioinut 9 000 potilaan olevan kriittisen hoidon tarpeessa Gazassa. Kirjeessä on erikseen mainittu 109 vakavasti haavoittunutta lasta, joiden järjestö toivoo pääsevän hoitoon EU-maihin. Palestiinalaishallinto on vedonnut Suomeen etenkin haavoittuneiden lasten evakuoimiseksi.

Sittemmin Gazan humanitaarinen tilanne on entisestään pahentunut, mutta Suomi ei ole edelleenkään suostunut evakuointipyyntöihin. Vastauksessaan edustaja Gebhardin ym. kirjalliseen kysymykseen sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso totesi 2.12.2024 sosiaali- ja terveysministeriön seuraavan suomalaisten julkisten sairaaloiden mahdollisuuksia ottaa vastaan potilasevakuoiteja EU:n pelastuspalvelumekanismin kautta.

Ministeriön todettiin myös käyvän hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän kanssa säännöllisesti keskusteluja terveydenhuollon resursseista. Huomioiden muiden EU-maiden vastaanottamat potilasmäärät on selvää, etteivät ne ole kriittisiä terveydenhuollon kantokyvyn kannalta. Julkisuustietojen mukaan ministeriö on päättänyt potilasevakuoitien osalta priorisoida Ukrainan auttamista, mikä viittaa ihmishenkien arvottamiseen poliittisilla perusteilla.

Kirjallinen kysymys KK 224/2025 vp

Suomella on kuitenkin halutessaan mahdollisuus evakuoida siviilejä hoitoon sekä Ukrainasta että Gazasta ja turvata samalla riittävät terveydenhuollon resurssit.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko valtioneuvosto päättänyt priorisoida poliittisesti muita kuin palestiinalaisia evakuoitavia,

tunnistaako valtioneuvosto Gazan humanitaarisen tilanteen ja terveydenhuoltojärjestelmän radikaalin heikentymisen,

mihin johtopäätökseen sosiaali- ja terveysministeriö on tullut seuratessaan julkisten sairaaloiden mahdollisuuksia ottaa vastaan potilasevakuointeja EU:n pelastuspalvelumekanismien kautta ja

onko Suomi valmis vihdoin liittymään siihen 11 muun EU-maan joukkoon, jotka evakuoivat palestiinalaisia potilaita?

Helsingissä 24.6.2025

Mai Kivelä vas